

ROMÁND KÖZSÉG GAZDASÁGI PROGRAMJA 2014-2019

ROMÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

készítette:

Galler Jenő
Polgármester

Románd község Önkormányzat gazdasági programja (2014-2019)

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91. § (6) bekezdése értelmében a gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el, ha az egy választási ciklus idejére szól. Ha a meglévő gazdasági program az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A program célja, a település és intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárása, az eddig megszerzett rangjának megőrzése, az itt élő lakosság életkörülményeinek javítása és hosszabb távon is a magasabb színvonalon tartása, a területfejlesztési és az EU források hatékony kihasználása.

A program célja Románd Község Önkormányzata rendezési tervével összhangban egy 2014-2019-es időszakra szóló vitaanyag elkészítése.

A koncepció tartalmazza a meglévő sajátosságokat, előnyöket, hátrányokat és a lehetőségeket, valamint a gazdasági beruházásokat, a fejlesztési irányokat, a közösség erősítési szándékot, a település nyújtotta programokat.

A tervezet gördülő költségvetési módszerre épül, melyből egyértelműen kiderül, hogy az önkormányzat gazdasági mozgásterét meglehetősen korlátozott, a fejlesztésekre fordítható források optimalizálása az adott költségvetés elfogadásához kötött.

HELYZETÉRTÉKELÉS

Románd az elmúlt évek alatt közepes szintű fejlődésen ment keresztül. A hajdani fejletlen, háttérbe szoruló faluból egy lassan felfelé ívelő település lett. Fejlődése a hasonló nagyságú településekével azonos, a lélekszáma sajnos csökkent, intézményei helyben megszűntek.

Románd község Nyugat –Dunántúlon helyezkedik el, Győr-Moson-Sopron megyében, a Pannonhalmi járásban.

Jogállása: község

A település területe: 9,85 km²

Népsűrűség: 28,93 fő/km²

Területe: 986 ha

Népességszám:

2014. januárban: 351

A népesség kor összetétel is kedvező, jelentős az aktív korú lakosság

Jelentős számú az iskolás és fiatal felnőtt

A gyermekvállalási kedv sajnos csökkenni látszik, az évente születendő babák száma 2-3.

Romádon az utóbbi években nem nőtt a lakás állomány .

2014-ben 144 lakás volt a településen.

A személygépkocsik száma: 90-95 db.

A munkanélküliség nem jelentős.

A regisztrált munkanélküliek száma:

Összesen: 8 fő

nő: 5 fő

férfi: 3

Fizikai foglalkozású: 8 fő

A településen jelentős a vállalkozások száma.

2014-ben 21bejegyzett vállalkozás volt

Intézményeit a környező falvakkal közösen társulásban tartja fenn.

Közös önkormányzati hivatal:

Tápszentmiklós , Románd, Sikátor, Győrasszonyfa.

9094. Tápszentmiklós Fő út 146.

Az általános iskolások Bakonyszentlászlón és Veszprémvarsányban járnak iskolába.

Az óvodások Bakonyszentlászlóra járnak.

Körzeti Orvosi ellátás és védőnői szolgálat helyben van.

Szociális étkeztetés, családgondozás, gyermekjóléti szolgálat a Segítő-Kéz Szociális és Gyermekjóléti Intézmény keretein belül megoldott.

Civil Szervezetek: nincs

Infrastruktúra: villany, víz, gáz és kábel Tv, internet rendszere teljes.

Szemétszállítás szelektív hulladékgyűjtés rendszerrel.

Közutak állapota jó, portalanított (egy-két utca felújításra szorul)

PRIORÍTÁSOK

- A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát és összehangoltabbá teszik azokat.
- Románd Község Önkormányzatának Gazdasági Programja nem takarékosági terv, hanem a település feladatcentrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve. A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg.

- A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a község fenntartható fejlődését segítik elő.
- A község fenntartható fejlődése, jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népeségmegtartó képességének.

A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak

HELYI ÖNKORMÁNYZATOK FORRÁSSZABÁLYOZÁSA

- Az Möt. 117-118. §-ai rögzíti a feladatfinanszírozás alapjait:
  - a feladatfinanszírozási rendszerben az Országgyűlés a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladataihoz jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelő feladatalapú támogatást biztosít;
  - melyet éves szinten **kizárólag a kötelezően ellátandó feladatainak** kiadásaira **fordíthatja**;
  - a támogatás mértékének meghatározásakor figyelembevételre kerül:
    - takarékos gazdálkodás,
    - a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,
    - a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele
  - költségvetési rendeletben **működési hiány nem tervezhető**;
  - az állam által prioritásként kezelt, **önként vállalt feladatok finanszírozásához is biztosítható** állami támogatás;
  - az önkormányzat működőképessége megőrzéséhez kiegészítő támogatás adható.
- kormányzat az elkövetkező időszakban nem számol az önkormányzati szférában átlagkereset növekedéssel A várható inflációs hatások inkább nehezítik a működést.

PÉNZÜGYEK, VAGYON

Az önkormányzat bevételei körében – az ígéretek ellenére – továbbra sem számolhatunk a szabad felhasználású állami támogatás számottevő növekedésével, avagy privatizációs bevételjuttatással. Nem lehet cél az önkormányzati ingatlanvagyon értékesítése.

A saját bevételek növekedése, pályázati pénzek elérése teremthet forrást a fejlesztéshez, a közszolgáltatásokhoz.

A saját bevételek körében meghatározóak a helyi adókból származók, különösen a kommunális és iparüzési adóbevétel. Az igazságos közteherviselés elve alapján az önkormányzati feladatok finanszírozhatósága érdekében az adóviselési képességgel rendelkezők továbbra is hozzá kell járuljanak a közösségi kiadásokhoz, mások pedig gondos szabályozással mentesíthetők a teher alól.

A tervezett adóbevételek megszerzése érdekében a hivatalnak hatékonyabbá kell tenni a behajtást és a végrehajtást, kiterjesztve a saját bevételt jelentő szabálysértési bírságokra is.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének (pl. utak, közterületek, intézmények) funkciója a közszolgáltatások biztosítása, amelynek állagát javítani, értékét lehetőség szerint növelni kell (karbantartással, felújítással, beruházással). Az önkormányzat vagyona tartósan nem csökkenhet, vagyonhasznosítási alapelv a „vagyonért vagyont”, tehát a forgalomképes vagyon hasznosításából származó bevételeket vagyonszerzésre, beruházásra lehet felhasználni.

Az ésszerű, takarékos gazdálkodás, a fejlesztési tervek legalább pályázati saját részének biztosíthatósága érdekében a működést szolgáló költségvetési kiadások a legszükségesebb mértékűek, valós igényeket szolgálók legyenek. A költségvetési gazdálkodásban figyelembe kell venni a község jelenének és jövőjének zálogát jelentő fejlesztésekre igénybe vett hitel visszafizetését, valamint hogy a tervezett további beruházásokhoz a pályázati önrész biztosított legyen.

A költségvetési tervezésben továbbra is előre kiszámítható, célszerű, igazságos, feladatfinanszírozó módszereket kell alkalmazni. Az önkormányzati költségvetési szervek a tervezett saját bevételek teljesítésén túl, éljenek jobban a pályázatok útján, valamint az alapítványok révén megszerezhető nem önkormányzati források működésbe, fejlesztésbe integrálásával. E tevékenységüket segítse a hivatal által nyújtott megfelelő információ, a gazdálkodást, a szakmai és egyéb feladatellátást serkentse és honorálja a szakmai teljesítményt, kreativitást, innovációt értékelő érdekeltségi rendszer.

Hitel állomány. 0 Ft

KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

A települési önkormányzati közszolgáltatásokat szerződés formában (szemétszállítás, hó eltakarítás) oldja meg, illetve két saját alkalmazottal látja el a település karbantartást, a kisebb fejlesztéseket. Az egészségügyi szolgáltatást a házi orvos Bt keretében oldja meg. A közigazgatást pedig saját költségvetési szervvel látatja el az önkormányzat.

A szolgáltatók helyzete, az általuk nyújtott szolgáltatások színvonala az átlagosnál jobb, ám fejlesztésük természetes igény. A közszolgáltatások körében a szervezeti keretek kialakultak, stabilizálódtak, jelentősebb átszervezés nem tűnik indokoltnak.

A humán közszolgáltató intézményhálózat korszerűsítését, fejlesztését részben jogszabályok írják elő szakmai követelményekként, részben a település jellege, fejlettsége, további fejlődésének igényei indokolják. E körben vizsgálatot és az alapján szükséges intézkedést követel a bölcsőde, egy komplex szociális ellátó intézmény megépíthetőségének elemzése. A szociális gondoskodás, gondozás céljaira szolgáló pénzeszközök reálértéke legyen összhangban a lakosság szociális helyzetével, az önkormányzat anyagi lehetőségeivel.

A kommunális közszolgáltatások körében alapvető feladat az elért jó színvonal megtartása, lehetőség szerinti fejlesztése. Például a megkezdett szelektív hulladékgyűjtés bevezetésének folytatása. Meg kell vizsgálni a komposztáló edények további kihelyezésének lehetőségeit, ezzel összhangban a településen a tűzgyűjtési tilalom bevezetését vagy esetleges időbeli további korlátozását.

Fontos teendő a szennyvízhálózat megépítése. Ez sajnos csak pályázati források elnyerése után lehetséges. Az időjárási szélsőségek egyre gyakoribb bekövetkezése nélkülözhetlenné teszi a belvízhálózat építésének, karbantartásának folytatását, a rendkívüli időjárás (pl. nagy havazás, esőzés) káros következményeinek elhárítását. Útjaink, de főleg járdáink állagának javítása, felújítása sem tűr halasztást. Községünk szépülő településképe, közterületeink javuló állapota fontossá teszi a közterületek, fásított, parkosított zöldterületek megóvását, fejlesztését a köztisztaság magas szintű biztosítását. Ezekhez az önkormányzat hatékonyabb munkája mellett, a szervezeteknek, lakosságnak is teljesíteni kell a jogszabályok által rájuk hárított teendőket. A tisztaság, rendezettség sokkal inkább igényesség, szemlélet, semmint pénz kérdése. Amennyiben a kérés, figyelemfelhívás nem vezet eredményre, a hivatalnak élni kell hatósági eszközeivel is, az ingatlanok, az előttük levő közterület, a vízvezető árkok

rendben tartása, a szervezett hulladékszállítás kötelező igénybevétele, a tiltott hulladéklerakás, szemetalás, rongálás megakadályozása, illetve felszámolása érdekében.

Erősségek:

- a város közelsége (30 km), földrajzi adottság
- jövedelem termelő képes lakosság
- majdnem teljes közmű ellátottság
- viszonylag jó közbiztonság
- jó levegő
- csendes környezet
- kiépített szolgáltatási rendszer
- megfelelő infrastrukturális ellátottság
- jó talajállapotok, nincs szennyező üzem

Gyengeségek:

- külterületi utak nagy része burkolatlan
- hiányoznak a térségben a kerékpár utak
- ipari eredetű környezetterhelés
- turisztikai kínálat hiánya
- szálláshely hiánya
- a vállalkozások zöme kistőkéjű egyéni vállalkozás
- egyedülálló idős lakosság viszonylag magas száma
- faluképet rontó elhanyagolt köz és magánépületek
-

Lehetőségek:

- idegenforgalom, turizmus fejlesztése
- parkok, zöldfelületek növelése
- közlekedés, utak, kerékpárutak fejlesztése (pályázatfüggő)
- a térségi együttműködés erősítése
- tájvédelem és gazdaságfejlesztés
- kulturális lehetőségek erősítése
- pályázati, forrásteremtő lehetőségek felkutatása
- település hálózta fejlesztése, utak erősítése, járdák építése
- a civil szervezetek létrehozása

Veszélyek:

- forráshiány, nem lesz anyagi keret a fejlesztésekre, tervezésre
- a térség háttérbe sorolódik
- környezeti kár események
- közbiztonság labilitása
- tőke és jövedelem kiáramlás
- elvándorlás
- gyorsan fejlődő versenytársak
- partnerség hiánya
- népességi megterhelés nő, a beépíthető területek csökkenése

STRATÉGIAI PROGRAM

Ahhoz, hogy a településünknek jövője legyen az itt élők életkörülményei és lehetőségei megfeleljenek az elvárásoknak, ahhoz mozgósítani és működésbe kell hozni a belső és külső erőforrásokat.

A fejlesztésekhez, programokhoz meg kell találni a megfelelő hazai és uniós pályázati rendszert. Az önkormányzat mellett a civil szervezetek, intézmények fejlesztési lehetőségeit is adhatják a pályázatok.

- gazdasági versenyképesség javítása: kapcsolat a helyi vállalkozókkal, számukra információ adás az esetleges pályázatokról, a település programjairól
- turizmus fejlesztés: a meglévő adottságok kihasználása, szálláshely kialakítás ösztönzése,
- az infrastruktúra fejlesztése: utak karbantartása, telek kialakítás támogatása, belvízelvezetés rendezése,
- foglalkoztatás, humán erőforrás fejlesztés: közmunka programok lehetőségeinek kihasználása, közhasznú, közcélú foglalkoztatás, az oktatás fejlesztése, az intézményekben folyó munka minőségi javítása

OPERATÍV PROGRAM

- pályázatok előkészítése
- fejlesztési beruházásokhoz tervek készítése
- információ áramlás kiépítése
- nyilvánosság fokozása, kábel Tv, internet lehetőségeinek növelése
- tűzgyűjtési tilalom további korlátozása, esetleg végleges megszüntetése
- szelektív hulladékgyűjtés bővítése
- komplex település marketing, turizmus fejlesztési terv előkészítése
- szociológiai felmérés a település szerkezetéről, az itt élőkről
- élhető település program kidolgozása, idősek, fiatalok segítése
- képzési, átképzési programok indítás
- ügyfél központú szolgáltatás fejlesztése, hozzá megfelelő intézményi hálózat kialakítása
- környezetvédelem fejlesztése, parkosítása, fásítás
- szociális elhelyezést biztosító intézmény létrehozásának előkészítése
- közösségek erősítése
- ifjúsági programok megteremtése,
- a meglévő ifjúsági közösségekre építve programok készítése

A település gazdasági programja lehetőséget ad a célok és feladatok ciklus időszakra szolgáló áttekintésére.

Románd. 2015. április 28.

Galler Jenő
polgármester